

AUTISMUS U DĚTÍ

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze
Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím
elektronické pedagogické knihovny (e-PK) <http://www.epk.cz/>
nebo v papírové podobě e-mailem na adrese kubelkova@npkk

1.

Dětský autismus jako modelová porucha se sociálním deficitem / [Child autism as a model disorder with social deficit] / M. Hrdlička, I. Dudová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 69

In: **Česko-slovenská pediatrie** : Časopis České a Slovenské pediatrické společnosti - - ISSN 0069-2328 [CZ] -- Roč. 62, č. 11 (2007), s. 619-630.

Krátký popis historie diagnózy dětského autismu. Shrnutí současných názorů na epidemiologii a etiologii dětského autismu. Popis základní psychopatologie poruchy: vznik symptomů, narušené sociální interakce, narušené komunikace a hry, omezené, stereotypní chování a zájmy. Navrhovaný diagnostický postup a zdůraznění role dětského psychiatra. Základní údaje o průběhu a prognóze dětského autismu.

autismus ; dítě ; duševní nemoc ; autistický jedinec ; diagnostika ; psychopatologie ; psychiatrie

ABA012

2.

Aktualizace seznamu krajských koordinátorů pro oblast autismu : [Updated list of regional coordinators for the problem of autism] / č. j. 25098/2007 - 24 / Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy -- čeština

In: **Věstník Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR** -- [CZ] -- Roč. 63, č. 12 (2007), s. 12.

Aktualizovaný seznam koordinátorů, kteří poskytují poradenské služby pro klienty s autismem a poruchami autistického spektra v ČR.

autismus ; autistický jedinec ; výchovné poradenství ; poradenská služba ; poradenství ; postižený

ABA012

3.

Resilience v rodinách dětí s autismem / [Resilience in families with autistic children] / Iva Strnadová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 10

In: **Speciální pedagogika** : Časopis pro teorii a praxi speciální pedagogiky -- ISSN 1211-2720 [CZ] -- Roč. 17, č. 4 (2007), s. 203-212.

Prezentace výsledků šetření v 18 rodinách dětí s mentálním postižením a autismem ve věku 5 až 17 let. Proces a metodologie šetření. Resilience v rodinách dětí s autismem, pozitivní charakteristiky autistického dítěte, problematické aspekty rodičovství těmto dětem. Vliv postižení dítěte na rodiče. Strategie napomáhající resilienci v rodinách s takto postiženými dětmi. (Článek je součástí výzkumného projektu Psychiatrického centra Praha Analýza stresových a resilientních činitelů v rodinách dětí žijících s jedním rodičem. Projekt je podpořen Grantovou agenturou ČR).

autismus ; autistický jedinec ; mentálně postižený ; mentální handicap ; rodina ; rodinné prostředí ; rodiče ; vztah rodiče-dítě ; postižený ; působení ; psychická zátěž ; stres ; výzkum ; pomoc

ABA012

4.

Možnosti dramaterapeutické intervence u osob s poruchou autistického centra / [Possibilities of drama therapeutic intervention to persons with the dysfunction of autistic centre] / Milan Valenta -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 8

In: **Speciální pedagogika** : Časopis pro teorii a praxi speciální pedagogiky -- ISSN 1211-2720 [CZ] -- Roč. 17, č. 4 (2007), s. 213-220.

Možnosti využití dramaterapie u osob s autismem, metodika potenciální terapeuticko-edukační intervence (hry s vizuálním scénářem, zrcadlení).

autismus ; autistický jedinec ; postižený ; mentálně postižený ; drama ; terapie ; hra ; dramatická výchova ; dramaterapie

ABA012

5.

Říkali mi, že z toho vyroste : [They told me he would get rid of it while growing: a boy with Asperger's syndrome attends mainstream school] / **kluk s Aspergerovým syndromem dnes navštěvuje normální školu** / Marie Těthalová -- čeština

In: **Děti a my** : časopis pro rodiče, učitele a pracovníky pomáhajících profesí -- ISSN 0323-1879 -- Roč. 38, č. 3 (2008), s. 9.

Příběh chlapce s poruchou autistického spektra (tzv. Aspergerův syndrom). Jak se projevuje postižení, možnosti integrace do běžné školy a řešení problémů při výchově v rodině.

autismus ; problémové dítě ; postižený ; autistický jedinec ; výchovné působení ; integrace žáka ; základní škola ; vzdělávací možnosti ; vztah rodiče-dítě ; Aspergerův syndrom

6.

Neslyšící a nedoslýchavé děti a autismus / [Deaf and hard-of-hearing children and autism] / Jitka Motejzíková -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 6

In: **Info zpravodaj** : magazín informačního centra o hluchotě FRPSP -- Roč. 16, č. 3 (2008), s. 16-19.

Autismus je vývojové duševní postižení, které se projevuje abnormální sociální interakcí, opakujícími se stereotypními vzorci chování a narušenými komunikačními schopnostmi. Popis některých rysů a projevů autismu u neslyšících dětí a obtíží při jeho diagnostikování. Praktické příklady rozvíjení komunikace u malých dětí s autismem.

autismus ; autistický jedinec ; mentálně postižený ; neslyšící ; sluchově postižený ; dítě ; malé dítě ; diagnostika ; komunikace ; rozvíjení schopností

7.

Didaktické pomůcky od Moniky Malatové / [Didactic aids from Monika Malatová] / Monika Malatová ; [Autor interview] Veronika Loušová -- čeština

In: **Můžeš** : noviny o svépomoci zdravotně postižených -- ISSN 1213-8908 -- Roč. 16, č. 6 (2008), s. 24.

Studentka Vysoké školy umělecko průmyslové ve Zlíně seznamuje čtenáře se svými nápaditými didaktickými pomůckami, které v rámci soutěže Národní cena za studentský design 2008 vytvořila pro děti postižené autismem. Pomůcky pomáhají dětem rozvíjet jejich komunikaci, představitost a sociální integraci.

dítě ; mentálně postižený ; autismus ; autistický jedinec ; komunikace ; představitost ; sociální integrace ; učební pomůcka ; rozvíjení schopností

8.

Kolik melounů unesete? / [Communication problems among children with Asperger syndrom] / Lucie Bělohávková -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 7

In: **Psychologie dnes** -- ISSN 1212-9607 -- Roč. 15, č. 1 (2009), s. 46-49.

Aspergerův syndrom omezuje děti v oblasti komunikace a ve společenském chování. Problémy mají ve školním kolektivu. Sociální dovednosti a s nimi spojené komunikační problémy se však dají zmírnit v rámci individuálních a skupinových nácviků. Touto problematikou se zabývá sdružení Asociace pomáhající lidem s autismem - APLA Praha, Střední Čechy.

autismus ; autistický jedinec ; problémové dítě ; porucha chování ; sociální dovednost ; mentální handicap ; vztahy mezi vrstevníky ; komunikační schopnost ; Aspergerův syndrom

9.

Používání alternativních a augmentativních komunikačních systémů v naší republice při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů s komunikačními problémy / [The use of alternative and augmentative communication systems in educating Czech children, pupils and students with communication problems] / Libuše Kubová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 15

In: **Speciální pedagogika** : časopis pro teorii a praxi speciální pedagogiky -- ISSN 1211-2720 -- Roč. 18, č. 3 (2008), s. 240-246.

Přehled komunikačních systémů alternativní a augmentativní komunikace, stručná charakteristika těchto systémů, metoda jejich používání při vzdělávání těžce zdravotně postižených jedinců. Makaton. Piktogramy. Znak do řeči. Výměnný obrázkový komunikační systém. Facilitovaná komunikace.

postižený ; neslyšící ; mentálně postižený ; těžce mentálně postižený ; autismus ; autistický jedinec ; porucha řeči ; komunikace ; nonverbální komunikace ; znak ; znaková řeč ; symbol ; gesto ; komunikační výchova ; alternativa ; Česká republika

10.

Dětský autismus : [Child autism: basic manifestations and the importance of early diagnostics] / **základní projevy a význam časně diagnostiky** / Jana Pejčochová, Zuzana Makovská -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 21

In: **Československá psychologie** : časopis pro psychologickou teorii a praxi -- ISSN 0009-062X -- Roč. 53, č. 1 (2009), s. 92-99.

Dětský autismus jako jedna ze závažných forem pervazivních vývojových poruch, které ovlivňují postiženého jedince po celý život, a to zvláště v oblasti sociálních vztahů a komunikace. Projevuje se od počátku života a měl by být diagnostikován do třetího roku věku dítěte. Důležitost včasného rozpoznání poruchy, aby mohla být zahájena adekvátní výchova. Příznaky autismu.

autismus ; raná péče ; dítě ; předškolní věk ; komunikace ; verbální komunikace ; sociální dovednost ; diagnóza ; výchova

ABA012

11.

Poruchy autistického spektra / [Disorders of autistic spectre] / Olga Opekarová ; [Autor interview] Radmil Švancar -- čeština

In: **Učitel'ské noviny** : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 112, č. 27 (2009), s. 7-9, 23.

Vyléčit autismus u dětí není zatím možné. Je však možné s autistickým dítětem dlouhodobě pracovat a rozvíjet jeho schopnosti. K této práci je nutné pochopit zdroje chování a jednání dítěte. Jedině tehdy, kdy dítě s autismem necítí strach a úzkost ze školního prostředí (které mu nerozumí), je práce s ním účinná. Rozhovor na toto téma s pražskou koordinátorkou péče o děti s autismem. Na str. 23 je uveden přehled příznaků poruch autistického spektra.

autismus ; autistický jedinec ; mentálně postižený ; dítě ; žák ; vzdělávání ; subjektivní pohoda ; speciální výuka ; rozvíjení schopností ; pedopsychologie ; názor ABA012

12.

Vzdělávání žáků s poruchou autistického spektra v Jihomoravském kraji : [Education of autistic pupils in South Moravian region: implementation of research programme] / **realizace výzkumného záměru** / Barbora Bazalová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: **Komenský** : časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 -- Roč. 134, č. 2 (2009/2010), s. 27-31.

Informace o realizaci výzkumu Pedagogické fakulty MU v Brně s názvem Specifické potřeby žáků v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Výzkum se uskutečňuje na základních školách v Jihomoravském kraji a je plánován na období let 2007 - 2013. Článek se zaměřuje na oblast týkající se vzdělávání dětí s poruchou autistického spektra a možnosti jejich integrace do běžných základních škol.

autismus ; autistický jedinec ; dítě ; žák ; mentálně postižený ; speciální vzdělávací potřeby ; vzdělávání ; integrace žáka ; speciální výuka ; základní škola ; výzkum ; pedagogická fakulta ; Brno ; Jihomoravský kraj ; 2007-2013

ABA012

13.

Nejlepší je obejmout lidi na ulici / [The best thing is to embrace people in the street] / Gabriela Bachárová -- čeština

In: **Děti a my** : časopis pro rodiče, učitele a pracovníky pomáhajících profesí -- ISSN 0323-1879 -- Roč. 40, č. 1 (2010), s. 44.

Příběh Ríši Makovce, který trpí autismem, dětskou mozkovou obrnou a má i opožděný vývoj řeči. Jeho maminka Jana o svém synovi napsala knížku Maminko, nezpívej, která získala první cenu v soutěži Vládního výboru pro zdravotně postižené občany.

dítě ; retardované dítě ; handicap ; postižený ; výchova dítěte ; autismus ; autistický jedinec ; matka ; mateřské chování ; pedopsychologie ; kniha ; mozková obrna
ABA012

14.

Informace MŠMT o přípravném stupni základní školy speciální : [Information of the Ministry of Education on the preparatory stage for special education primary school: No. 6123/2009 - 61] / č. j. **6123/2009 - 61** / Marta Teplá ; MŠMT -- čeština
In: **Speciální pedagogika** : časopis pro teorii a praxi speciální pedagogiky -- ISSN 1211-2720 -- Roč. 19, č. 3 (2009), s. 253-256.

Zavedení přípravného stupně základní školy speciální pro děti s těžším mentálním postižením, postižením více vadami a autismem. Legislativa. Školní vzdělávací program. Odpovědi na nejčastější dotazy z terénu.

postižený ; těžce mentálně postižený ; kombinovaná vada ; autismus ; autistický jedinec ; vzdělávání ; přípravný ročník ; základní škola ; speciální škola ; školní vzdělávací program ; školská legislativa ; školský zákon
ABA012

15.

Možnosti dramaterapeutické intervence u osob s poruchou autistického spektra / [Possibilities of dramatherapeutic intervention in persons with autism] / Milan Valenta -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 8
In: **Arteterapie** : časopis České arteterapeutické asociace -- ISSN 1214-4460 -- Roč. 2009, č. 19 (2009), s. 37-43.

Dramaterapie má rozsáhlou klientelu jdoucí napříč celou kategorií duševních poruch, avšak pokud by se hledala jediná, pro kterou je dramaterapie kontraindikací, byl by to nejspíš dětský autismus. Hlavními problémy jsou obtížná komunikace, deficit v oblasti sociální interakce, deficit v oblasti mentálních představ aj. Autor uvádí specifika metodiky expresivně terapeutické práce s klienty s autismem: je nutno plně využívat vizualizaci, konkretizaci, pevnou a jasnou strukturovanost apod. Sám dramaterapii při léčbě této skupiny lidí uplatňuje.

autismus ; psychoterapie ; drama ; terapie ; komunikace ; interakce ; sociální chování ; nedostatek ; porucha chování ; postižený ; duševně nemocný ; autistický jedinec ; dramaterapie
ABA012

16.

I lidé s autismem stojí o přátelství / [Autistic people, too, care about friendship] / Radmil Švancar -- čeština

In: **Učitelské noviny** : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 113, č. 30 (2010), s. 10-11.

Pokud není autismus spojen s mentálním postižením, pokud se jedná o vysokofunkční autismus, o Aspergerův syndrom, je běžné, že dítě může zvládnout střední školu a ne výjimečně školu vysokou. Záleží vždy na tom, jak škola a rodina těmto dětem pomáhají. Článek představuje celorepublikovou organizaci APLA (Asociace pomáhající lidem s autismem), jejímž posláním je i pomoc autismem postiženým dětem, aby dosáhly maximálního potenciálu. V článku je ve stručnosti uveden přehled a popis nejběžnějších poruch autistického spektra.

autismus ; autistický jedinec ; mentálně postižený ; vzdělávání ; dítě ; žák ; škola ; rodina ; výchovné působení ; pomoc ; sdružení ; činnost ; APLA ; Aspergerův syndrom

ABA012

17.

Půlstoletí školky pro děti s mentálním postižením / [50 years of a Prague kindergarten for mentally handicapped children] / Marie Těthalová -- čeština

In: **Informatorium** : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 17, č. 7 (2010), s. 18-19.

Článek je věnován výročí založení mateřské školy pro mentálně postižené děti Štíbrova v Praze Ďáblicích, která vznikla jako experimentální pokusná třída v roce 1960. Legislativní změny v oblasti péče o postižené děti, které pracovnice školky iniciovaly. Vliv změny režimu po r. 1989 - možnosti spolupráce se zahraničními odborníky i organizacemi poskytujícími pomoc při provozu školky (zprostředkoval Výbor dobré vůle). Péče, kterou MŠ poskytuje v současnosti - péče o děti se zdravotním postižením mentálním, tělesným, kombinovaným, autistické děti apod. Tvorba ŠVP v této škole.

předškolní dítě ; předškolní výchova ; mateřská škola ; speciální školství ; mentálně postižený ; autismus ; spolupráce ve výchově ; pomoc ; Praha ; výročí

ABA012

18.

Autistické děti mají v Olomouci školku / [Autistic children have their own kindergarten in Olomouc] / Jana Malá ; [Autor interview] Tomáš Kasal -- čeština

In: **Můžeš** : noviny o svépomoci zdravotně postižených -- ISSN 1213-8908 -- Roč. 18, č. 9 (2010), s. 33.

Speciální Mateřská škola Blanická v Olomouci je jediným školským zařízením v ČR, které se specializuje na autistické děti. Ředitelka této školy v krátkém rozhovoru představuje její fungování.

autismus ; autistický jedinec ; dítě ; předškolní věk ; předškolní dítě ; předškolní výchova ; mateřská škola ; speciální škola ; speciální výuka ; názor ; Olomouc
ABA012

19.

Využití arteterapie u dětí s autismem / [Using art therapy with autistic children] / Věra Zemanová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 2

In: **Arteterapie** : časopis České arteterapeutické asociace -- ISSN 1214-4460 -- Roč. 2010, č. 24 (2010), s. 14-20.

Autismus jako všepřonikající porucha narušuje vývoj dítěte do hloubky. Často je provázána dalšími poruchami. Specifika výtvarného projevu u dětí s autismem. Arteterapeutická práce s autistickými dětmi musí být stejně různorodá, jako je různorodá klientela. Podstatou je navození pocitu uvolnění, odreagování a relaxace z tvůrčí činnosti. Jeden konkrétní případ z autorčiny praxe.

arteterapie ; výtvarná výchova ; psychologie ; psychoterapie ; dítě ; handicap ; autismus ; autistický jedinec ; relaxace ; tvůrčí činnosti
ABA012

20.

Skupinové nácviky sociálních dovedností u dětí s Aspergerovým syndromem / [Training social skills in groups with children suffering from the Asperger syndrom] / Lucie Bělohlávková -- čeština

In: **Učitelství noviny** : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 114, č. 3 (2011), s. 18-19.

Aspergerův syndrom (AS), který patří mezi poruchy autistického spektra, je vývojová porucha omezující člověka v oblasti komunikace a sociálního chování. Dítě s AS se necítí dobře ve kolektivu, negativně reaguje na změny, lpí na rituálech, uzavírá se do sebe. Autismus se sice nedá léčit, jeho důsledky se ale dají vhodnou terapií zmírnit. Článek seznamuje s činností APLA - Asociací pomáhající lidem s autismem v Praze, která se věnuje nácviku sociálních dovedností u autistických dětí.

autismus ; autistický jedinec ; dítě ; žák ; sociální chování ; sociální komunikace ; sociální adaptace ; rozvíjení schopností ; cvičení ; terapie ; pomoc ; sdružení ; Asociace pomáhající lidem s autismem ; Aspergerův syndrom

ABA012

21.

Alternativní vzdělávání osob s poruchou autistického spektra / [Alternative education of persons with autistic spectrum disorder] / Jana Srbková -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: **Komenský** : časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 -- Roč. 135, č. 3 (leden 2011) (2010/2011), s. 25-28.

Autorka představuje ne příliš známou alternativu práce s dětmi s poruchou autistického spektra, Son-Rise program (SRP). Jde o specifický terapeutický a výchovný systém pro domácí (rodinnou) výchovu, který těmto dětem umožňuje výrazné zlepšení všech oblastí učení, vývoje, komunikace a schopností. SRP nabízí vysoce efektivní výchovné techniky, strategie a principy pro tvorbu, realizaci a podporu stimulujícího domácího programu.

autismus ; autistický jedinec ; dítě ; výchova dítěte ; výchovný program ; rodinná výchova ; vzdělávání ; učení ; komunikace ; rozvíjení schopností ; rehabilitace ; terapie ; alternativa ; koncepce ; Son-Rise program

ABA012

22.

Jiné odpoledne nabízí všem stejné šance / [Other Afternoon offers equal chances for all] / Kateřina Herciková -- čeština

In: **Archa** : zpravodaj o výchově a využití volného času dětí a mládeže -- ISSN 1212-5016 -- Roč. 2010, č. 7 (2010), s. 17.

Autorka představuje občanské sdružení Máme otevřeno? v Praze 2 a jeho nejnovější program Jiné odpoledne určený pro volnočasové aktivity dětí s mentálním postižením a autismem. Každému dítěti (od 5 do 18 let) je vypracován individuální plán s přesným popisem jeho handicapu, který slouží jako manuál pro asistenta. Asistence zahrnuje doprovod dítěte a jeho podporu ve vybraných zájmových kroužcích.

mentálně postižený ; autismus ; autistický jedinec ; dítě ; mládež ; zájmová činnost ; volný čas ; výchova pro volný čas ; mimoškolní výchova ; individuální přístup ; asistent ; občanské sdružení ; program ; výchovný program ; Jiné odpoledne ; Praha ; věk 5-18

ABA012

23.

Vzdělávací nabídka IPPP ČR pro 2. pololetí školního roku 2010/2011 / [Offer of education by the Pedagogical-Psychological Counseling Institute for the 2nd half of the school year 2010/2011] / Institut pedagogicko - psychologického poradenství ČR -- čeština

In: **Pedagogicko-psychologické poradenství** [Tištěný text] -- ISSN 1214-7230, -- Roč. 2010, č. 59 (prosinec 2010) (2010), s. 1-[39] přílohy.

Nabídka vzdělávacích programů pro 2. pololetí školního roku 2010/2011, které v rámci dalšího vzdělávání nabízí IPPP ČR školním psychologům, speciálním pedagogům, vychovatelům a dalším zájemcům. Témata: vzdělávání a poradenská práce s nadanými žáky a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, diagnostika poruch autistického spektra, výchovné poradenství, prevence rizikového chování, etopedie atd.

další vzdělávání učitelů ; školní psycholog ; výchovný poradce ; speciální pedagog ; vychovatel ; vzdělávací program ; obsah výuky ; žák ; postižený ; nadaný ; autismus ; speciální vzdělávací potřeby ; vzdělávání ; pedagogická diagnostika ; speciální pedagogika ; etopedie ; prevence ; poradenská služba ; psychologická služba
ABA012

Rešerši zpracovala: Mgr. Ludmila Kubelková 6. 5. 2011